

*Аналіз роботи психологічної служби
Маркушівського ліцею Райгородцької ТГ
за 2022-2023 н. р.*

Основна мета роботи практичного психолога:

психологічне забезпечення освітнього процесу, психологічний супровід психічного, розумового, соціального і фізичного розвитку учнів, їх адаптації до умов освітнього процесу.

Основні завдання:

1. збереження та зміцнення психічного та соціального здоров'я, сприяння особистісному, інтелектуальному, фізичному і соціальному розвитку учасників освітнього процесу шляхом доповнення сучасних методів навчання та виховання ефективними психолого-педагогічними технологіями;
2. сприяння забезпеченню психологічної безпеки, надання психологічної і соціально-педагогічної допомоги всім учасникам освітнього процесу.

Основні напрями роботи:

- діагностика;
- профілактика;
- просвіта
- корекція;
- освітня діяльність;
- консультування;
- зв'язки з громадськістю

Діагностика

1. **Діагностика дітей з ООП** (вивчення сильних та слабких сторін розвитку особистості, виявлення і вирішення проблем, що виникають у процесі інтеграції її в освітньому просторі)

2. **Діагностика учнів 1 класу:**

- Тест Керна-Ієрасика «Діагностика готовності до школи» (Тест виявляє загальний рівень психічного розвитку, рівень розвитку мислення, вміння слухати, виконувати завдання за зразком, довільність психічної діяльності);
- Проективна методика «Я у школі » (виявлення дезадаптації першокласника);
- Анкета для учнів (оцінювання рівня шкільної мотивації й адаптації);
- Анкета для батьків першокласників.

За результатами досліджень зробила висновок, що більшість дітей мають високий рівень шкільної мотивації та адаптовані до навчальної діяльності. Ставлення до себе як школяра сформоване. Слід звернути увагу на дітей, які мають середній рівень готовності до школи. Цікавитись їх навчанням, життям. Заохочувати, підтримувати, допомагати. По закінченню тестування класовод і батьки одержали первинну інформацію та рекомендації.

3. Діагностика учнів 5 класу:

- Тест на визначення загальної самооцінки;
- Анкета для учнів (оцінювання рівня шкільної мотивації й адаптації);
- Анкета для учнів «Я і мій клас» (визначення морально- психологічного клімату в класі);
- Діагностики структури взаємин в учнівському колективі, виявлення «зірок» та «знехтуваних» (Соціометрія);
- Тест «Сприйняття групи індивідом» (оцінка відносин підлітка з класом)
- Діагностики шкільної тривожності (методика Філіпса).

У результаті дослідження на визначення загальної самооцінки було виявлено, що 57% учнів мають високу самооцінку, 43% - середній рівень самооцінки.

За результатами дослідження мотивації та адаптації до навчання в ліцеї було з'ясовано, що у 43% учнів позитивне ставлення до школи, але школа приваблює позашкільними справами. У 43% досліджуваних ставлення до себе як до школяра несформоване. Решта учнів (14%) – ставлення до себе як до школяра практично сформоване. За даними дослідження оцінки відносин підлітка з класом, в класі переважає колективістський тип сприйняття індивідом класу. Досліджувані сприймають клас як самостійну цінність. На першому місці постають проблеми класу та його окремих членів.

За результатами дослідження по тесту шкільної тривожності Філіпса у 57% учнів класу підвищена тривожність (показник рівня тривожності до 57%). У решти досліджуваних (43%) рівень тривожності менше 50%.

Були надані рекомендації вчителям та батькам, як взаємодіяти з дітьми для покращення навчальної діяльності, спілкування, згуртованості класного колективу.

4. Діагностика учнів 7 класу:

- Дослідження характерологічних особливостей підлітків (тест ДВОР);
- Соціометричне дослідження;
- Дослідження шкільної тривожності та агресивності(опитувальник шкільної тривожності Філіпса).

Психологічною службою протягом року проводилися корекційні заняття на зниження тривожності і агресивності у дітей та тренінгові заняття по згуртуванню класного колективу в адаптаційний період та по врегулюванню конфліктів в учнівських та педагогічному колективах.

Особливу увагу щороку психологічна служба приділяє профорієнтаційній роботі, адже основне завдання сучасного ліцею: допомогти дитині обрати професію, яка б відповідала її уподобанням та здібностям та легко адаптуватися до умов життя. Вибір професії — один з головних життєвих виборів, який здійснює людина в юному віці.

З огляду на важливу роль у професійному самовизначенні учнів, їхніх батьків особливе значення має співпраця в професійній роботі ліцею та сім'ї. Тому ліцей намагається направляти зусилля батьків на створення умов для розвитку інтересів, схильностей і здібностей їхніх дітей.

5. Діагностика учнів 9-11 класів

- Методика «Визначення типу особистості» Дж. Холланда (визначення ступеню зв'язку типу особистості зі сферою професійної діяльності, до якої у неї є нахили);
- Методика «Кос-2» (оцінювання рівня розвитку комунікативних та організаторських здібностей). Вона допомагає виявити вміння чітко і швидко налагоджувати ділові та товариські контакти, бажання розширити їх, впливати на людей, проявляти ініціативу.
- диференційовано-діагностичний опитувальник інтересів ДДО (діагностика схильностей до певного типу професій).

Консультаційна робота

Протягом навчального року проводилась консультативна робота з учнями, батьками, педагогами.

Основні проблеми звернення учнів: труднощі у навчанні, професійне самовизначення, відсутність мотивації до навчання, булінг, адаптація до нового колективу, дитяча злочинність.

Основні проблеми звернення батьків: труднощі у навчанні, вікові та індивідуальні особливості розвитку, проблеми самооцінки дитини, адаптація до нового колективу, шляхи підвищення мотивації до навчання, проблеми шкільної неспішності, булінг.

Основні проблеми звернення вчителів: асоціальні прояви у поведінці дітей, дитина у віртуальному просторі, комп'ютерна залежність, психологічний клімат учнівського колективу, міжособистісні конфлікти, булінг, психологічний супровід дітей з ООП, взаємовідносини – «вчитель-учень», дитяча злочинність, робота з дітьми «групи ризику»

Профілактична та просвітницька робота

Особливу увагу звертали на формування навичок здорового способу життя учнів. Проводили бесіди: «Я несу відповідальність за своє життя», «Вчимося розуміти та поважати інших», «Алкоголізм та куріння, їх наслідки», «ВІЛ/СНІД. Шляхи передачі». Переглядали відео. Проводились тренінгові заняття: «Стоп насильству», «Як уникнути стресу», «Ми проти паління», «СНІД та його профілактика», «Безпечний інтернет», «Булінг, кібербулінг та наслідки». Здійснювався перегляд короткометражних сюжетів, мультфільмів про толерантне ставлення до навколишнього світу. Систематично проводились бесіди щодо розв'язання конфліктної ситуації в учнівських колективах. Розвиток співчуття, поваги та толерантне ставлення учнів один до одного.

Протягом навчального року педагогічними працівниками спільно з психологічно-соціальною службою здійснювався соціально-педагогічний патронаж сімей, у яких виховуються діти з девіантною поведінкою, проводиться індивідуальна робота з батьками та дітьми.

Одним із ефективних засобів попередження негативних тенденцій в учнівському середовищі є робота з батьками. Адже саме вони найбільше зацікавлені бачити своїх дітей соціально захищеними. Психологічно-соціальною службою ведеться роз'яснювальна робота з батьками щодо недопущення правопорушень серед учнівської молоді.

Організаційно-методична робота

Відповідно до листа МОН від 24.07.2019 № 1/9-477 «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України» розроблені нові зразки ведення документації:

- Перспективний план роботи практичного психолога;
- Журнал практичного психолога;
- Облік проведення корекційних занять;
- Протоколи індивідуальної психологічної діагностики;
- Протоколи групової психологічної діагностики;
- Протоколи індивідуальних психологічних консультацій.

В години організаційно-методичної роботи відбувається підготовка практичного психолога до корекційно-розвиткової роботи, обробка результатів діагностик, розробка інформаційних буклетів, методичних рекомендацій для батьків, вчителів. Систематично відбувається розповсюдження психологічних матеріалів (брошури, буклети, інформаційні повідомлення, рекомендації) по класам відповідно до проблем та запитів.

Розроблено папки методичного матеріалу, до якої входять профілактична робота, просвітницька робота, розробки корекційно-розвиткових занять. Підібраний інформаційно-методичний матеріал з питання профілактики девіантної поведінки учнів.

Аналіз труднощів та ускладнень у роботі

Відсутність годин психології або факультативів, під час яких можна проводити повноцінні заняття. Відсутність фінансування методичних та матеріальних потреб психологічної служби. Нерозуміння батьками учнів проблем та труднощів, бачення в своїй дитині «ідола», безмежна довіра дитині, гіперопіка над дітьми, небажання співпрацювати та дослуховуватись до педагогічних та психологічних порад.

Перспективи розвитку на 2023 – 2024 рік, основні завдання:

- подальше вивчення правової бази та її застосування при здійсненні соціально-правового патронажу;
- надання соціальної та психологічної допомоги кожному учневі незалежно від його можливостей та здібностей;
- впровадження соціально-педагогічної та психологічної просвіти учасників освітнього процесу;
- робота над підвищенням психологічної компетентності вчителів;
- формування у підлітків відповідальної поведінки, самоорганізації та самоконтролю;
- сприяння повноцінному особистісному та інтелектуальному розвитку дітей на кожному віковому етапі.

Дякую за увагу !

